

UP Fakulteta za management (Politologija: Študij politike, etike in družbe) in UP Fakulteta za humanistične študije ter Mirovni inštitut vabijo na okroglo mizo

Begunci, humanitarna in vojaška paradigma: po čem se spraševati in kaj storiti?

v četrtek, **17. marca 2016 ob 19. uri**
v avli palače Armerija Univerze na Primorskem,
Titov trg 4, Koper.

dr. Primož Šterbenc

Fakulteta za management, Univerza na Primorskem

dr. Sandra Bašić Hrvatinić

Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem

dr. Friderik Klampfer

Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru

Maja Ladić

raziskovalka in doktorska študentka, Mirovni inštitut

Okroglo mizo bo uvedla in povezovala

dr. Vlasta Jalušič

Fakulteta za management, UP in Mirovni inštitut

Izhodišča za razpravo

Od septembra 2015 je dogodek prihoda beguncev v Slovenijo in EU glavna politična in medijska tema. V času tako imenovane begunske krize sta se raven in pravno varstvo pravic tujcev in azilantov močno zmanjšala v večini držav Evropske unije. **Temeljna načela so se zamajala, nekatere vlade so ne samo zmanjševale standarde zaščite, ampak so iz svojih politik izključile vse humanitarne in etične ozire, ob hkratnem naslanjanju na humanitarno paradigmo.** Sledil je nekakšen »domino učinek«, v katerem so se skoraj vsi vladni akterji postavili v vlogo pasivnih domin, ki da nimajo nobenega vpliva na lastno ravnanje, ampak jih tako rekoč avtomatično določa prosti pad in gibanje prejšnje domine (ene od vlad na begunski poti v Evropo). Celotna situacija, ki se je obravnavala kot nekakšna »naravna katastrofa«, se je tako vse bolj kazala kot dejansko neobvladljivo dogajanje, v katerem vsi nemočno čakamo in smo le še pasivni gledalci, ki lahko tu in tam kaj popravijo, regulirajo, ali rešijo, se zgražajo ali zahtevajo ukrepe na videz »manjšega zla«.

Politični diskurz danes razpolaga z dvema načinoma obravnave »begunskega vprašanja«. Eden je tehnokratski in govori o »regulaciji begunskega toka« (države, ki veljajo za tranzitne) v Evropo. Drugi poskuša razmišljati o »rešitvah«, ki se spopadajo z vzroki in bi naj te vzroke odpravljale (posledično bi naj begunski tok v EU »presahnil«). Predlagane rešitve se gibljejo v dveh smereh. Ena predpostavlja, da je vzrok vojna/vojne, potemtakem mora dokončati vojno v Siriji (diplomatsko in/ali vojaško) in vojaško poraziti ISIS. Druga (ki lahko vključuje tudi to prvo) poskuša ustavljati ali »regulirati« begunski tok.

Oba pristopa domnevata, da obstaja begunski »problem«, ki ima relativno jasne vzroke, ki so že identificirani in da je to predvsem problematika Evrope. Toda, ali je to res? Glede na to, da je očitno,

da begunskega »vprašanja« ne more »rešiti« noben *ad hoc* ukrep in da gre za fenomen, ki je posledica dlje časa trajajočih globalnih procesov, katerih poteka ni mogoče spremeniti kar tako, ali pa sploh ne, se postavlja več vprašanj: Ali morda sama dikcija o »reševanju« in »regulaciji« ne spodbuja napačnega in nevarnega diskurza, ki sugerira, da bo mogoče odgovore najti v okviru obstoječih političnih in humanitarnih paradigem, kar pa v resnici sploh ni mogoče? **Ali bi bilo treba potemtakem premisliti samo dikcijo »reševanja« in »regulacije«?** Ali bi se morda morali vprašati po načinu spraševanja samem, oziroma po njegovih izhodiščih? Najbolj enostavna analiza politik namreč izhaja iz predpostavke, da so okviri odgovorov na vprašanja po tem, kaj v politiki storiti, vedno že zadani z vprašanjem samim.

Na okrogli mizi želimo – namesto da bi se potopili v diskusijo o trenutnem dogajanju – voditi razpravo o teh, navidez nepotrebnih vprašanjih, torej **stopiti korak nazaj in se vprašati, o čem se sploh pogovarjamo, ko govorimo o »begunskem problemu«?**